

COM UN TERROSSET DE SUCRE

Francesc Foguet

Greus qüestions, d'Eduardo Mendoza. Direcció: Rosa Novell. Interpretació: Jordi Bosch, Gonzalo Cunill i Pere Eugeni Font. Espai escènic: Gina Cubeles. Il·luminació: Albert Faura. Disseny de so: José Antonio Gutiérrez. Ajudant de direcció: Oriol Broggi. Sala Muntaner, 5 de gener de 2005.

L'*Apocalipsi* relata la batalla al cel del guerrer de Déu, Miquel, contra un gran drac roig de set caps i deu banyes. Les forces del bé derrotaren les del mal i, amb la seva aviació d'àngels, el drac va ser expulsat del cel i llançat a la terra. Déu es féu amo i senyor absolut del regne dels cels on, segons el mite bíblic, viuen per sempre els homes (i les dones) escollits sota la tutela del déu creador: «Sabem que, quan es desfà la casa terrenal del nostre cos, que és tan sols una tenda, tenim al cel un altre edifici, que és obra de Déu, una casa no feta per mans d'home, eterna» (*Segona carta als Corintis*, 5, 1-2). Com és, però, aquesta casa eterna? L'única certesa indiscutible es troba a *La Bíblia* i la resta són pures especulacions idealitzades o *naïves*.

Eduardo Mendoza s'ha deixat temptar per l'enigma de l'eternitat i ha escrit amb *Greus qüestions* una comèdia de volada filosòfica que prova d'especular sobre el més enllà. Daniel (Pere Eugeni Font), un executiu d'un cert nivell adquisitiu, arriba a l'avantsala del Cel i es troba l'àngel Tobies (Jordi Bosch) que, tot escoltant «Love me tender», espera l'arribada de nous residents. La feina de Tobies, un exermità de conviccions profundes i un àngel eficaç i agut, consisteix a passar un qüestionari de preguntes aparentment intranscendents que té l'encert de convertir-se en mirall d'autoavaluació, d'autoabsolució o d'autocondemna dels interrogats. Car el cel, com la doctrina, no jutja ningú.

Després de superar les primeres vacil·lacions, que el fan dubtar si es troba al cel, al purgatori o a l'infern, Daniel es desespera davant de la ingenuïtat i la implacabilitat de Tobies a l'hora d'aplicar el «mètode» i, especialment, davant de les preguntes trivials que li engalta l'exermità. L'expedient celestial de Daniel, que Tobies ressegueix punt per punt, té unes zones fosques o contradictòries que fan esgairar l'aplom de l'executiu brillant i pare de família exemplar. La seva particular caiguda camusiana es focalitza en l'«afer» que tingué amb una amant «passatgera» anomenada Maria Schelling. Daniel no comet el pitjor pecat del cel, que és la mentida, però tampoc no acaba de dir tota la veritat i, de vegades, amaga les intencions més tèrboles.

L'espai escènic on té lloc la conversa ve a representar una mena de despatx celestial, lleig i sense encant on es decideix l'entrada al regne de Déu o, com el drac roig de set caps i deu banyes, l'expulsió sense contemplacions. L'ordre diví, implacable, així ho exigeix. Com que al cel el temps és relatiu, tot i que passa volant, Tobies i Daniel s'engresquen en una divertida conversa —antiestèticament amanida de ranxeres i sarsueles o de recursos escènics de teatre d'aficionats— que els porta a parlar de qüestions d'una alegre intranscendència, però també d'altres de

pretès caire metafísic, filosòfic o moral: la religió, l'amor, el sexe, la mort. Al cel, assegura Tobies, no interessa l'especulació, sinó la certesa, perquè la teologia, a diferència de la filosofia o l'ètica, ho té tot ben apamat.

Greus qüestions —tercera peça teatral de Mendoza— és una comèdia amb algunes troballes d'alt voltatge especulatiu que, malauradament, llangueix a poc a poc, per bé que de manera perceptible, com un terrosset de sucre que es desfà a la boca. Al cel, potser sí que el temps és relatiu, però a la terra, no ho és, i, en el teatre, encara menys. El ritme de l'obra s'esmorteix de manera progressiva i decau estrepitosament al final amb un monòleg innecessari, el d'un boxejador tot just arribat als llimbs celestials (Gonzalo Cunill), que no serveix ni com a contrapunt irònic de la biografia de Daniel, i que destil·la una moralitat innecessària i contraproduent respecte al to desacomplexat i irònic d'algunes rèpliques. Només l'ajustada interpretació de Bosch i Font salva les desigualtats d'un text fluix de teatralitat que no arriba a mantenir el to de comèdia filosòfica que aconsegueix a estones.